

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี กรมฯ มีนโยบายการพัฒนาที่ดินโดยกำหนดให้ดำเนินการและคัดเลือกพื้นที่ตามเขตพื้นที่ลุ่มน้ำดำเนินการ 96 แห่งทั่วประเทศ จัดให้เป็นพื้นที่บูรณาการการพัฒนาที่ดินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พื้นที่และจัดทำฐานข้อมูลการวางแผนการใช้ที่ดิน ก่อนจะดำเนินการกิจกรรมการอนุรักษ์ดินและน้ำและการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน โดยใช้เทคโนโลยีของกรมฯ เช่นการใช้พืชปุ๋ยสด การใช้สารเร่ง พด. 1 – 7 การปลูกหญ้าแฝก พื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมในการก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สำหรับใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ที่เกิดขึ้นแบบบูรณาการ ด้วยการสานิตและส่งเสริมการพัฒนาที่ดิน ซึ่งเป็นแนวทางในการศึกษาและการพัฒนาพื้นที่และเป็นฐานของความรู้แก่เกษตรกรในการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมและสามารถขยายผลไปยังพื้นที่ใกล้เคียงให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ในการจัดทำเขตพัฒนาที่ดินนั้นจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานทางด้านกายภาพ (ข้อมูลดิน การใช้ที่ดินด้านการเกษตร) และด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงนโยบายของรัฐและข้อกฎหมายประกอบในการวางแผนการใช้ที่ดิน การนี้งานสำรวจภาวะเศรษฐกิจที่ดินส่วนวางแผนการใช้ที่ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 จึงมีหน้าที่ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในบริเวณพื้นที่โครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการวางแผนในการดำเนินงานในเขตพัฒนาที่ดินดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบลักษณะทั่วไปของเกษตรกร
2. เพื่อทราบลักษณะการถือครองและการใช้ที่ดินของเกษตรกร
3. เพื่อทราบภาวะการผลิตทางการเกษตร
4. เพื่อทราบผลตอบแทนทางการผลิต
5. เพื่อทราบภาวะหนี้สิน

3. สถานที่ดำเนินการ

ตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2555 - กันยายน 2556

5. วิธีดำเนินการ

5.1 การรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้พารามิเตอร์ทางสถิติพื้นฐานเป็นตัวชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเกษตรกร

6. ผู้ดำเนินการ

งานสำรวจภาวะเศรษฐกิจที่ดิน

กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี

7. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ใช้เป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนการดำเนินงานในเขตพัฒนาที่ดิน

7.2 เป็นต้นแบบของการทำการเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อนำไปขยายผลต่อไป

บทที่ 2

สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่โครงการ

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลดอนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอคอนพุท และ อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลหนองโดน ตำบลบ้านโป่ง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี และ อำเภอคอนพุท จังหวัดสระบุรี

2.2 เนื้อที่

ตำบลดอนทอง มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 19,126 ไร่ หรือประมาณ 30.60 ตารางกิโลเมตร

2.3 จำนวนหมู่บ้าน

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหนองแร่	หมู่ที่ 5 บ้านกองทอง
หมู่ที่ 2 บ้านบางระกำ	หมู่ที่ 6 บ้านไคใหญ่
หมู่ที่ 3 บ้านกระทุ่มไ้มัน	หมู่ที่ 7 บ้านม้า
หมู่ที่ 4 บ้านทองย้อย	หมู่ที่ 8 บ้านดอนทอง

2.4 ประชากร

มีประชากรรวมทั้งสิ้น 2,725 คน เป็นชาย 1,333 คนและเป็นหญิง 1,392 คน
จำนวนบ้าน 845 หลังคาเรือน

บทที่ 3

ผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในพื้นที่

3.1 ลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรในโครงการหมู่บ้านพัฒนาที่ดินตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี เกษตรกรมีอายุโดยเฉลี่ย 47.55 ปี การศึกษาของเกษตรกรส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 45.45 สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 27.27 และสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ร้อยละ 27.27

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต 2555/56

หน่วย : ครอบครัว

รายการ	หน่วยวัด	จำนวน
อายุของหัวหน้าครอบครัว	ปี	47.55
ระดับการศึกษา		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	เปอร์เซ็นต์	45.45
สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	เปอร์เซ็นต์	27.27
สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	เปอร์เซ็นต์	27.27

3.2 สถานภาพการทำงานของสมาชิกในครอบครัวเกษตรกร

จากผลการสำรวจ พบว่าเกษตรกรในพื้นที่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.55 คน เป็นสมาชิกที่ทำงานในการเกษตร 1.73 คน หรือร้อยละ 38.02 เป็นสมาชิกที่ทำงานนอกการเกษตร 0.91 คน หรือร้อยละ 20.00 นอกนั้นเป็นสมาชิกที่ไม่ได้ทำงาน เนื่องจาก กำลังเรียน 1.27 คน หรือร้อยละ 27.91 คนชรา 0.18 คน หรือร้อยละ 3.96 และเป็นเด็ก 0.46 หรือร้อยละ 10.11

ตารางที่ 2 สถานภาพการทำงานของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต 2555/56

สถานภาพการทำงาน	คน	ร้อยละ
สมาชิกในครอบครัว	4.55	100.00
ทำงานในการเกษตร	1.73	38.02
ทำงานนอกการเกษตร	0.91	20.00
ไม่ได้ทำงาน	1.91	41.98
กำลังเรียน	1.27	27.91
ชรา	0.18	3.96
เด็กเล็ก	0.46	10.11

3.3 การถือครองและการใช้ที่ดิน

3.3.1 การถือครองที่ดิน ลักษณะการถือครองที่ดินแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือมีที่เป็นของตนเองและเช่าทำ จากการสำรวจพบว่า เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง เฉลี่ย 16.64 ไร่ หรือร้อยละ 39.02 เช่าผู้อื่น 26.00 ไร่ หรือร้อยละ 60.98 รวม 42.64 ไร่ โดยมีเอกสารสิทธิในที่ดินเป็นโฉนด ทั้งหมด

ตารางที่ 3 การถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี
ปีการผลิต 2555/56

การถือครองที่ดิน	เนื้อที่ไร่/คร้าวเรือน	ร้อยละ	เอกสารสิทธิในที่ดิน		
			โฉนด (ร้อยละ)	นส.3 (ร้อยละ)	ภบท.5 (ร้อยละ)
ตนเอง	16.64	39.02	100	-	-
เช่า	26.00	60.98	-	-	-
รวม	42.64	100.00	100	-	-

3.3.2 การใช้ที่ดิน เกษตรกรในหมู่บ้านใช้ที่ดินส่วนใหญ่ในการปลูกข้าว เฉลี่ย 40.64 ไร่

ตารางที่ 4 การใช้ที่ดินของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต
2555/56

การใช้ที่ดิน	การถือครอง			รวม (ไร่)
	ตนเอง	เช่า	เช่าทำเปล่า	
ที่อยู่อาศัย	1.94	0.06	-	2.00
ข้าว	14.64	26.00	-	40.64
รวม	16.58	26.06	-	42.64

3.4 ภาวะการผลิตพืชของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ที่ดินในการปลูกข้าว

ข้าวครั้งที่ 1 เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกเฉลี่ย 40.64 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 661.23 กิโลกรัม หรือผลผลิตทั้งครอบครัวเฉลี่ย 26,872.38 กิโลกรัม ขายผลผลิตได้ในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 10.32 บาท คิดเป็นมูลค่าผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 6,823.89 บาท หรือครอบครัวละ 277322.96 บาท

ข้าวครั้งที่ 2 เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกเฉลี่ย 40.64 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 628.93 กิโลกรัม หรือผลผลิตทั้งครอบครัวเฉลี่ย 25,559.71 กิโลกรัม ขายผลผลิตได้ในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 10.16 บาท คิดเป็นมูลค่าผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 6,389.92 บาท หรือครอบครัวละ 259,686.65 บาท

ตารางที่ 5 ภาวะการผลิตพืชของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี
ปีการผลิต 2555/56

ชนิดพืช	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (กก./ไร่)	ผลผลิต (กก./ครอบครัว)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท/ไร่)	มูลค่าผลผลิต (บาท/ครอบครัว)
ข้าวครั้งที่ 1	40.64	661.23	26,872.38	10.32	6,823.89	277,322.96
ข้าวครั้งที่ 2	40.64	628.93	25,559.71	10.16	6,389.92	259,686.65

3.5 ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดในการผลิต

จากการสำรวจข้อมูล ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของเกษตรกรที่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินสดสำหรับการปลูกพืชมีดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการปลูกข้าวครั้งที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 4,392.28 บาท ข้าวครั้งที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 4,394.22 บาท ซึ่งในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่าย ค่าพันธุ์พืช ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าน้ำมัน ค่าจ้างไถที่ ค่าจ้างปลูก ค่าดูแลรักษา ค่าเก็บเกี่ยว ค่าขนย้าย ค่าเช่าที่ดินและค่าภาษีที่ดิน

ตารางที่ 6 ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดโดยแยกต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ในการผลิตข้าวของ
เกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต 2555/56

หน่วย : บาทต่อไร่

รายการ	ข้าวครั้งที่ 1 (ต่อไร่)	ข้าวครั้งที่ 2 (ต่อไร่)
ต้นทุนผันแปร	4,002.95	4,031.81
1. ค่าเตรียมดินและดูแลรักษา	921.36	888.09
- ค่าไถ	502.73	498.00
- ค่าปลูก	54.55	54.00
- ค่าดูแลรักษา	364.09	336.09
2. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต	645.34	638.07
- เก็บเกี่ยว	508.00	505.00
- ขน ย้าย	137.34	133.07
- ค่าสี	-	-
3. ค่าวัสดุ	2,436.25	2,505.65
- พันธุ์พืช	593.75	604.00
- ปุ๋ยเคมี	875.70	905.88
- ยาปราบศัตรูพืช	763.52	772.06
- น้ำมัน	203.28	223.71
- ค่าซ่อมวัสดุ	-	-
ต้นทุนคงที่	389.33	362.41
- ค่าเช่าที่ดิน	387.83	360.91
- ค่าภาษีที่ดิน	1.50	1.50
รวม	4,392.28	4,394.22

3.6 รายได้ประเมินสุทธินือต้นทุนที่เป็เงินสดในการผลิตพืช

รายได้จากการเกษตร รายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากการปลูกข้าว เกษตรกรมีรายได้สุทธิจากการปลูกข้าวครั้งที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 2,431.61 บาท หรือเฉลี่ยครอบครัวละ 98,820.71 บาท ข้าวครั้งที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 1,995.70 บาท หรือเฉลี่ยครอบครัวละ 81,105.55 บาท

ตารางที่ 7 รายได้ประเมินสุทธินือต้นทุนที่เป็เงินสดในการผลิตพืชของเกษตรกร ตำบลดอนทอง อำเภอนองโตน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต 2555/56

ชนิดพืช	มูลค่าผลผลิต		ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน		รายได้สุทธิ	
	ต่อไร่ (บาท)	ต่อครอบครัว (บาท)	ต่อไร่ (บาท)	ต่อครอบครัว (บาท)	ต่อไร่ (บาท)	ต่อครอบครัว (บาท)
ข้าวครั้งที่ 1	6,823.89	277,322.96	4,392.28	178,502.25	2,431.61	98,820.71
ข้าวครั้งที่ 2	6,389.92	259,686.65	4,394.22	178,581.10	1,995.70	81,105.55
รวม	13,213.81	537,009.61	8,786.50	357,083.35	4,427.31	179,926.26

3.7 รายได้นอกการเกษตร

นอกจากเกษตรกรมีรายได้จากการเพาะปลูกแล้วยังมีรายได้อื่นนอกจากการเกษตรอีก เช่น รายได้จากการรับจ้างทั่วไป บุตรให้+เงินเดือน ค่าขาย เฉลี่ยครอบครัวละ 24,591.00 บาท

ตารางที่ 8 รายได้นอกการเกษตรของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอนองโตน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต 2555/56

ประเภทรายได้	จำนวนเงิน (บาท)
รับจ้างทั่วไป	4,364.00
บุตรให้+เงินเดือน	10,091.00
ค่าขาย	18,8773.00
ค่าเช่าไร่	909
ขายสัตว์	8,445.00
รวม	24,591.00

3.8 รายได้ทั้งหมดของเกษตรกร

เกษตรกรมีรายได้จากการผลิตพืชในการเกษตรและรายได้นอกการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ 561,600.61 บาท

ตารางที่ 9 รายได้ทั้งหมดของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต 2555/56

ประเภทรายได้	จำนวนเงิน (บาท)
รายได้ในภาคการเกษตร	
การผลิตพืช	537,009.61
รายได้นอกภาคการเกษตร	
เป็นเงินสด	24,591.00
รวม	561,600.61

3.9 ค่าใช้จ่ายในการครองชีพของเกษตรกร

เกษตรกรค่าใช้จ่ายในการครองชีพ เช่น ค่าอาหารแห้งและอาหารสด+แก๊ส ค่าการศึกษา ค่าของใช้เบ็ดเตล็ด ค่าเดินทาง ค่าสาธารณูปโภค ค่ารักษาพยาบาล ค่าพิธีกรรมต่างๆ เฉลี่ยครอบครัวละ 126,731.18 บาท

ตารางที่ 10 ค่าใช้จ่ายในการครองชีพของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต 2555/56

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าอาหารสดและอาหารแห้ง+แก๊ส	61,612.00
ค่าการศึกษา	15,750.00
ค่าของใช้เบ็ดเตล็ด	11,345.00
ค่าเดินทาง	9,086.00
ค่าสาธารณูปโภค	12,938.18
ค่ารักษาพยาบาล	-
ค่าพิธีกรรมต่างๆ	16,000.00
รวม	126,731.18

3.10 รายได้สุทธิของครอบครัวเกษตรกร

จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรมีรายได้ในการเกษตรและรายได้นอกการเกษตร เป็นเงิน 561,600.61 บาท และมีค่าใช้จ่ายในการเกษตรและค่าใช้จ่ายนอการเกษตร เป็นเงิน 483,814.53 บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วเกษตรกรมีรายได้สุทธิ 77,786.08 บาทต่อครอบครัว

ตารางที่ 11 รายได้สุทธิของครัวเรือนเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี
ปีการผลิต 2555/56

ประเภทของรายได้/ค่าใช้จ่าย	รายได้/ค่าใช้จ่ายเป็นเงินสด (บาท)
รายได้ของครอบครัว	561,600.61
รายได้ในการเกษตร	537,009.61
รายได้นอกการเกษตร	24,591.00
ค่าใช้จ่ายของครอบครัว	483,814.53
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทางการเกษตร	357,083.18
ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ	126,731.18
รายได้สุทธิของครอบครัว	77,786.08

3.11 ภาวะหนี้สินของเกษตรกร

จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สินเฉลี่ยครอบครัวละ 171,073 บาท แหล่งเงินกู้ที่เกษตรกรใช้บริการมากที่สุดคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส) ร้อยละ 66.66 กองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 25.00 สหกรณ์ ร้อยละ 25.00 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 12 ภาวะหนี้สินของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต
2555/56

แหล่งสินเชื่อ	ร้อยละของ ครอบครัวที่กู้	จำนวนเงินกู้ ต่อครอบครัว (บาท)	อัตรา ดอกเบี้ย (%)	วัตถุประสงค์ในการกู้ (%)	
				เพื่อการ ครองชีพ	เพื่อการ ประกอบอาชีพ
ธ.ก.ส.	54.54	127,500.00	6.00	}	✓
กองทุนหมู่บ้าน	54.54	26,666.66	6.00		
สหกรณ์	36.36	23,333.33	7.00		
รวม / เฉลี่ย	-	177,499.99	-	-	

3.12 ปัญหาของเกษตรกร

ปัญหาของเกษตรกรที่พบจากการสำรวจ ได้แก่ ข้าวดีด ร้อยละ 45.45 เพลี้ย ร้อยละ 36.36 ศัตรูพืชรบกวน ร้อยละ 36.36 หนอนใบ ร้อยละ 36.36 ปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 36.36 ปัจจัยการผลิต ปุ๋ย ยา ราคาแพง ร้อยละ 18.18 ราคาผลผลิตตกต่ำ ร้อยละ 18.18

ตารางที่ 13 ปัญหาของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ปีการผลิต
2555/56

ชนิดของปัญหา	ร้อยละ
ข้าวดีด	45.45
เพลี้ย	36.36
ศัตรูพืชรบกวน	36.36
หนอนใบ	36.36
ปัญหาน้ำท่วม	36.36
ปัจจัยการผลิต ปุ๋ย ยา ราคาแพง	18.18
ราคาผลผลิตตกต่ำ	18.18

บทที่ 4

สรุปผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม

4.1 สรุป

จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรตำบลดอนทอง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรมีอายุโดยเฉลี่ย 47.55 ปี การศึกษาของเกษตรกรส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 45.45 สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 27.27 และสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 27.27 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.55 คน เป็นสมาชิกที่ทำงานในการเกษตร 1.73 คน หรือร้อยละ 38.02 เป็นสมาชิกที่ทำงานนอกการเกษตร 0.91 คน หรือร้อยละ 20.00 นอกนั้นเป็นสมาชิกที่ไม่ได้ทำงาน เนื่องจาก กำลังเรียน 1.27 คนหรือ ร้อยละ 27.91 คนชรา 0.18 คน หรือร้อยละ 3.96 และเป็นเด็ก 0.46 หรือร้อยละ 10.11

การถือครองที่ดิน ลักษณะการถือครองที่ดินแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือมีที่เป็นของตนเองและเช่าทำ จากการสำรวจพบว่า เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง เฉลี่ย 16.64 ไร่หรือร้อยละ 39.02 เช่าผู้อื่น 26.00 ไร่ หรือร้อยละ 60.98 รวม 42.64 ไร่ โดยมีเอกสารสิทธิในที่ดินเป็นโฉนด ทั้งหมด

การใช้ที่ดิน เกษตรกรในหมู่บ้านใช้ที่ดินส่วนใหญ่ในการปลูกข้าว เฉลี่ย 40.64 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ที่ดินในการปลูกข้าว

ข้าวครั้งที่ 1 เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกเฉลี่ย 40.64 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 661.23 กิโลกรัม หรือผลผลิตทั้งครอบครัวเฉลี่ย 26,872.38 กิโลกรัม ขายผลผลิตได้ในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 10.32 บาท คิดเป็นมูลค่าผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 6,823.89 บาท หรือครอบครัวละ 277322.96 บาท

ข้าวครั้งที่ 2 เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกเฉลี่ย 40.64 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 628.93 กิโลกรัม หรือผลผลิตทั้งครอบครัวเฉลี่ย 25,559.71 กิโลกรัม ขายผลผลิตได้ในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 10.16 บาท คิดเป็นมูลค่าผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 6,389.92 บาท หรือครอบครัวละ 259,686.65 บาท

จากการสำรวจข้อมูล ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของเกษตรกรที่ต้องจ่ายเป็นต้นทุนสำหรับการปลูกพืชชนิดนี้

ค่าใช้จ่ายในการปลูกข้าวครั้งที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 4,392.28 บาท ข้าวครั้งที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 4,394.22 บาท ซึ่งในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่าย ค่าพันธุ์พืช ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าน้ำมัน ค่าจ้างไถ ค่าจ้างปลูก ค่าดูแลรักษา ค่าเก็บเกี่ยว ค่าขนย้าย ค่าเช่าที่ดินและค่าภาษีที่ดิน

รายได้จากการเกษตร รายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากการปลูกข้าว เกษตรกรมีรายได้สุทธิจากการปลูกข้าวครั้งที่ 1 เฉลี่ยไร่ละ 2,431.61 บาท หรือเฉลี่ยครอบครัวละ 98,820.71 บาท ข้าวครั้งที่ 2 เฉลี่ยไร่ละ 1,995.70 บาท หรือเฉลี่ยครอบครัวละ 81,105.55 บาท

นอกจากเกษตรกรมีรายได้จากการเพาะปลูกแล้วยังมีรายได้อื่น ๆ นอกจากการเกษตรอีก เช่น รายได้จากการรับจ้างทั่วไป บุตรให้+เงินเดือน ค่าขาย เฉลี่ยครอบครัวละ 24,591.00 บาท

เกษตรกรมีรายได้จากการผลิตพืชในการเกษตรและรายได้นอกการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ 561,600.61 บาท

เกษตรกรค่าใช้จ่ายในการครองชีพ เช่น ค่าอาหารแห้งและอาหารสด+แก๊ส ค่าการศึกษา ค่าของใช้เบ็ดเตล็ด ค่าเดินทาง ค่าสาธารณูปโภค ค่ารักษาพยาบาล ค่าพิธีกรรมต่างๆ เฉลี่ยครอบครัวละ 126,731.18 บาท

เกษตรกรมีรายได้ในการเกษตรและรายได้นอกการเกษตร เป็นเงิน 561,600.61 บาท และมีค่าใช้จ่ายในการเกษตรและค่าใช้จ่ายนอกการเกษตร เป็นเงิน 483,814.53 บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วเกษตรกรมีรายได้สุทธิ 77,786.08 บาทต่อครอบครัว

เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สินเฉลี่ยครอบครัวละ 171,073 บาท แหล่งเงินกู้ที่เกษตรกรใช้บริการมากที่สุดคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส) ร้อยละ 66.66 กองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 25.00 สหกรณ์ ร้อยละ 25.00 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ

ปัญหาของเกษตรกรที่พบจากการสำรวจ ได้แก่ ข้าวดีด ร้อยละ 45.45 เพลี้ย ร้อยละ 36.36 ศัตรูพืชรบกวน ร้อยละ 36.36 หนอนใบ ร้อยละ 36.36 ปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 36.36 ปัจจัยการผลิต ปุ๋ย ยา ราคาแพง ร้อยละ 18.18 ราคาผลผลิตตกต่ำ ร้อยละ 18.18